

༡༡༡། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་བཟུགས་སོ། །

༡༡༢། རྟགས་སྐད་དུ། ཡིང་གྲ་བ་དྲ་ར་བྲི་དྲི། བོད་སྐད་དུ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ། སྤྱི་བའི་
དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཛལ་ལོ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཐ་དང་
པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་ཅུ་པའི་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་མཛད་པ་ནི་གང་
བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚས་ཡིན་ནོ། །དེ་འཆད་པ་ན།བཅ་སྟོད་པའི་གཙུག་དག་ལས་ཀ་ལ་སོགས་པ་གསལ་
བྱེད་རྣམས་ནི་ཕོ་དང་།ཨ་ལ་སོགས་པ་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་ནི་མོ་དང་།རྩི་རྩི་ལོ་ལྟོ་རྣམས་ནི་མ་ནིང་དུ་
བཤད་ལ།འདིར་ཡི་གེ་སྤྲུམ་ཅུ་པོ་སྟེ་པ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་དུ་གནས་པའང་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་པ་
ལྷར་བསྐྱས་པའོ། །དེ་ལ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་ལ་ནི་ཕོའོ། །ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཆ་ལ་ནི་མ་ནིང་འོ། །ག་ཇ་ད་བ་ཇ་ད་ཉ་ན་
མ་མ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ར་ལ་ཤ་ས་ཏ་ཨ་ཉི་ཤུ་ནི་མོའོ། །གཞུང་འདི་དང་སྤྲུམ་ཅུ་པ་ལས་ཨ་གསལ་བྱེད་དུ་བཤད་
པ་ལྷར་ན་ཕོར་བཤད་པའང་རུང་འོ། །མོའི་ནང་ནས་བཅུ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་།རྗེས་འཇུག་གི་ནང་ནས་
ལ་ནི་སྟོན་དུའང་འཇུག་ལ།ལ་ཕོ་དག་ལའང་བཞིར་བྱེ་བའི་བ་ནི་ཕོའོ། །ག་ད་གཉིས་ནི་མ་ནིང་འོ། །འ་ནི་
མོའོ། །མ་ནི་ཤིན་དུ་མོའོ། །རྗེས་འཇུག་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ད་བ་ས་རྣམས་ནི་ཕོའོ། །འ་ར་གཉིས་ནི་མོའོ། །
ག་ད་ན་མ་ལ་རྣམས་ནི་མ་ནིང་འོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་ཕོ་གསུམ་མོ་གཉིས་མ་ནིང་གསུམ་དུ་བྱེའོ། །དེས་ན་
གཞུང་འདི་ནས་ཡི་གེ་སྤྲུམ་ཅུ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དང་མོ་ལ་མོ་དང་ཤིན་དུ་མོའི་དབྱེ་བས་སྟེ་པ་བཞི་ལ་བཞི་
བཞིར་བྱེ་བ་དང་།ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་ནི་སྤྱིར་ཕོ་བཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་འཇུག་ལ་
ལ་བཞིར་བྱེ་བ་དང་།རྗེས་འཇུག་བཅུ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དང་།དེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་ནི་བྱེ་བྱས་དུ་མོ་
བཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡིན་ནོ།ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདིས་དེ་དག་ལ་གང་གིས་རི་ལྷར་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་
རྣམས་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དག་གི་དོན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་སྐབས་སུ་བབས་པ་
བསྟན་འཚེས་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ།སྤྱི་བའི་སྟེལ་མཚོག་སྤྱི་བའི་རྒྱལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་
ཕྱག་འཛལ་ལོ། །འདིས་ནི་གང་གི་ཆེ་དུ་ཕྱག་འཛལ་ན།ཚེས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དེའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེས་མཚོད་པར་བཞེད་པ་བསྟན་ཏེ།འདི་ནི་ཕྱིས་གཞན་གྱིས་བཅུག་པའོ། །བཤད་པ་ཉི་
བར་དགོངས་ལ་མདོར་བསྟན་པ། ཡི་གེ་སྤྲུམ་ཅུ་ཐམས་པ་ལ། པོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་དབྱེ། ཡི་གེ་ནི། ཀ་ཁ་
ག་ང་།ཅ་ཆ་ཇ་ཉ།ཏ་ཐ་ད་ན།པ་ཕ་བ་མ།ཙ་ཛ་ཏྲ་མ་ཞ་ཞེས་སྟེ་པ་ཕྱེད་དུ་
གནས་པ་དང་སྤྲུམ་ཅུའོ། །དེ་ལ་ང་རོ་དུག་པ་དང་ཞན་པ་དང་བར་མའི་བྱེ་བྱས་གིས་ཕོ་དང་མོ་དང་མ་
ནིང་གསུམ་དུའོ། །རི་སྐད་དུ་སྤྱི་བའི་སྟོ་ལས། དང་པོ་རང་གནས་དུག་པ་སྟེ། གཉིས་པ་འབྲིང་དང་སྟེ་བའི་
ཆ། །གསུམ་པ་རྣམས་ནི་ཞན་པ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།ཕོ་ཡི་གེ་གེ་འབའ་
ཞིག་ལ། །སྟེ་པ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་གནས་པའང་། །སྟེ་པ་ལྷ་རུ་དྱིལ་བྱས་ལ། །ཕོ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཉིད་
ཡིན་གྱི།དེ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཕོ་ནི་མ་ནིང་ཡིན་ནོ། །སྟེ་པ་ནི་འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས།
མཚུངས་པ་རྣམས་འདུས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེ་ཆ་ན་ཏེ། རིགས་དང་ཡོན་དང་བྱ་བ་དང་འོ་བོ་རྣམས་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ནི་ཀ་ལྟེ་ནས་ཏ་ལྟེ་འབར་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
འང་གི་སྒྲ་ནི་མི་མཐུན་པ་བསྟུན་པའོ། །སྟེ་པ་ལྟེ་ནི་ཀ་ལ་གང་ཏ་ཨ་རྒྱལ་ནི་མགིན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་
སྟེའོ། །ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཅ་ཆ་ཇ་རྒྱལ་ནི་ལྟེ་དབུས་ནས་འབྱུང་བའི་སྟེའོ། །ཏ་ཐ་ད་ན་ལ་རྒྱལ་ནི་ལྟེ་ཆེ་ནས་
འབྱུང་བའི་སྟེའོ། །པ་པ་བ་མ་པ་རྒྱལ་ནི་མཆུ་ལས་འབྱུང་བའི་སྟེའོ། །ཞ་ཟ་འ་ཡ་ར་ཤ་ས་རྒྱལ་ནི་ལྟེ་
དབུས་དང་མགིན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་སྟེའོ། །འདི་དག་ལ་ཀན་དང་སོ་དང་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་གནས་
གཞན་ལས་ཤས་ཆར་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཤོ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི། །ཤིན་དུ་མོ་དང་བཞི་
བཞི་རུ། །སྟེ་པ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དེ། །སྟེ་པ་ནི་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་སྟེ་བ་
རྒྱལ་གྱི་དང་པོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་རྒྱལ་ནི་པོའོ། །གཉིས་པ་ཁ་ཆ་ཐ་པ་རྒྱལ་ནི་མ་ནིང་ངོ། །གསུམ་པ་ག་ཇ་
ད་བ་རྒྱལ་ནི་མོའོ། །བཞི་པ་ད་ཉ་ན་མ་རྒྱལ་ནི་ཤིན་དུ་མོའོ། །ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་གནས་པ་ལ། །ཅ་
སོགས་གསུམ་ནི་ཅ་སོགས་སྟུར། །པ་ནི་བ་དང་སྟུར་བར་བྱ། །ལྷག་མ་ནི་ཅ་ནས་ཨའི་བར་རོ། །དེ་ལ་ཅ་
ཅ་དང་སྟུར་བ་ནི། །པོའི་ཐ་ཆོག་གོ་སོགས་པས་བསྟུས་པ་ཆ་ཆ་དང་སྟུར་བ་དང་། །ཇ་ཇ་དང་སྟུར་བ་ནི་དེ་
གཉིས་མ་ནིང་དང་མོའི་ཞེས་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་དང་སྟུར་བའང་མོ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་
དུག་ནི་མོ་རུ་སྟུ། །ར་ལ་ཏ་ནི་མོ་ཤམ་སྟེ། །མ་ནིང་མཚན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། །ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་དུག་ནི་
མོའོ། །ར་ལ་ཏ་གསུམ་ནི་མོ་ཤམ་མོ། །མ་ནིང་དང་ཟ་མ་དང་མཚན་མེད་ནི་མོ་ཤམ་གྱི་རྒྱལ་གངས་ཡིན་
ལ་མོ་ཤམ་ནི་མོའི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཨ་ནི་སྟུར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་སུམ་རུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་དུ་
བསྟན་པའོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདུག་པའི་ཡི་གེ་བཤད་པ་མོ་ཡི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་ནི། །འདུག་པའི་ཡི་
གེ་བཅུ་དབྱེད་བྱ། །དྲི་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་འདིར་ཨ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོང་ནས་གནས་
པར་བཞུན་པའོ། །ཞེས་གསུགས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་སུམ་རུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་དུ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་
པ་བཞིན་ནོ། །འདུག་པའི་ཡི་གེ་བཤད་པ་མོ་ཡི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་ནི། །འདུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱེད་བྱ། །
མོ་ཡིག་གི་འདི་ནས་གང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་རྒྱལ་ནི་རྩེས་སུ་འདུག་པའི་ཡི་གེའོ། །ནས་ནི་ལྟེ་པ་
འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྟེའོ། །འདུག་པ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་ནི། །སྟོན་འདུག་ཡི་གེ་ལྟེ་དབྱེད་བྱ། །རྩེས་འདུག་
བཅུའི་ནང་ནས་གང་བ་མ་འ་རྒྱལ་ནི་སྟོན་འདུག་དུའང་འདུག་པའོ། །སྟོན་འདུག་ལྟགས་ཐ་དད་པར་
བསྟན་པ་སྟོན་འདུག་ཡི་གེ་ལྟེ་པོ་ལ་ཤོ་དང་མ་ནི་མོ་དང་ནི། །ཤིན་དུ་མོ་དང་བཞི་རུ་དེ། །སྟོན་འདུག་གི་
པོ་ནི་བའོ། །མ་ནིང་ནི་གང་གཉིས་སོ། །མོ་ནི་འའོ། །ཤིན་དུ་མོ་ནི་མའོ། །དེ་དག་གི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་དེ་
དག་རེ་རེའང་བཞི་བྱེད་དེ། །གང་ལ་འདུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད། །རྩི་ལྟར་འདུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། །སྟོན་
འདུག་དེ་དག་རེ་རེའང་ལས་བཞི་བྱེད་དེ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་གང་ལ་དང་། །འོ་བོ་གང་གིས་དང་། །རྩེ་ལ་རྩི་
ལྟར་དང་། །སྟུབ་བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་འདུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ད་བཤད་པ་ཤོ་ནི་པོ་དང་མོ་ལ་འདུག་སྟོན་འདུག་
གི་པོ་བ་ནི་མིང་གཞིའི་པོ་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་བཞི་དང་མོ་གང་ཞ་ཟ་ཤ་ས་དུག་སྟེ་ཡུལ་བཅུ་ལ་འདུག་པ་ནི་དཔེར་
ན་བཀའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་བ་ཇའི་སྟོན་དུ་འདུག་པ་དང་། །ལ་ལ་ཉའི་སྟོན་དུ་འདུག་པར་
འདོད་པ་ནི། །སྟོན་གྱི་མཁའ་པོ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མོ་ནི་མོ་དང་མ་ནིང་ལའོ། །སྟོན་འདུག་གི་མོ་འདི་མིང་

བཞིའི་མོ་ག་ཇ་ད་བ་ཇ་ལྟ་དང་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་ལྟ་སྟེ་ཡུལ་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དཔེར་ན་འགའ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །མ་ནིང་ཡང་ནི་ཕོ་མོ་ལ་ལོ། །ངོ་བོ་ཚྲོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ག་ནི་མིང་
གཞིའི་ཕོ་ཅ་ཏ་ཅ་གསུམ་དང་མོ་ད་ལ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་རྩལ་དང་། འིན་དུ་མོ་ཉ་ན་གཉིས་ཏེ་ཡུལ་བཅུ་གཅིག་ལ་
འཇུག་པ་ནི་དཔེར་ན་གཅའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ད་ནི་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཀ་པ་གཉིས་དང་། མོ་བ་
ག་གཉིས་དང་། འིན་དུ་མོ་ང་མ་གཉིས་ཏེ་ཡུལ་རྩལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དཀའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །འིན་དུ་
མོ་ནི་མ་ནིང་དང་། མོ་དང་འིན་དུ་མོ་ཉིད་ལ་ལོ། །ངོ་བོ་ཚྲོན་འཇུག་གི་འིན་དུ་མོ་མ་ནི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་
ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་བཞི་དང་། མོ་ག་ཇ་ཇ་ཇ་བཞི་དང་འིན་དུ་མོ་ང་ཉ་གསུམ་སྟེ་ཡུལ་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ནི་
དཔེར་ན་མཁའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །མི་འཇུག་པ་བསྟན་པ། མི་འཇུག་པ་ནི་འདི་དག་སྟེ། ཕོ་ནི་མ་ནིང་
ལ་མི་འཇུག མོ་ནི་ཕོ་ལ་འཇུག་པ་མིན། །མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག རྩོན་འཇུག་གི་ཕོ་བ་ནི་མིང་
གཞིའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ། རྩོན་འཇུག་གི་མོ་འདི་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་
རྣམས་ལ་མི་འཇུག མིང་གཞིའི་མ་ནིང་རང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྣམས་ལྟ་སྟེ་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་མི་
འཇུག་གོ། རང་གི་སྟེ་དང་འཕྲད་པ་ན། ཕོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར། མ་ནིང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
བཞི་ཚན་དུ་གནས་པ་རང་གི་སྟེ་པ་ནང་ཕྲད་ན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འཇུག་གི་ཕོ་བ་ནི་རང་གི་
སྟེ་པ་མིང་གཞིའི་ཕོ་བ་དང་འིན་དུ་མོ་མ་ལ་མི་འཇུག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་མིང་གཞིའི་ཕོ་བ་དང་། མ་ནིང་པ་
ལ་ཡང་མི་འཇུག་གོ། མ་ནིང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འཇུག་གི་མ་ནིང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ག་ནི་
རང་གི་སྟེ་པ་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཀ་དང་། མོ་ག་དང་། འིན་དུ་མོ་ང་ལ་མི་འཇུག་གོ། གཉིས་པ་ད་ནི་རང་གི་སྟེ་
པ་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཏ་དང་མོ་དང་འིན་དུ་མོ་ན་ལ་མི་འཇུག་གོ། ཕོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་འཇུག་
གི་མོ་འདི་རང་གི་སྟེ་པ་མིང་གཞིའི་ཕོ་ལ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ། རྩོན་འཇུག་གི་འིན་དུ་མོ་མ་ནི་རང་
གི་སྟེ་པ་མིང་གཞིའི་ཕོ་བ་དང་། མོ་མ་དང་། མ་ནིང་པ་དང་། འིན་དུ་མོ་མ་ལ་མི་འཇུག་གོ། འདི་དག་གྲང་
མཚན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ཕོ་ནི་ཕོ་དང་མོ་ལ་འཇུག ཅེས་པ་ནས། མོ་དང་འིན་དུ་མོ་ཉིད་ལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་
དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་མིང་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་ཕོ་མི་འཇུག་གོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་ནིང་རང་
ལ་རང་མི་འཇུག་ན། མ་ནིང་ཡང་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ག་ད་པན་ཚུན་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེར་ནི་ག་ད་
གཉིས་མིང་གཞིའི་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ལ་འཇུག་གི་མ་ནིང་མི་འཇུག་པས་
སྟོན་མེད་དོ། །གང་ཡང་གསལ་དང་། ཅེས་པ་དེར་ཡང་ཁག་ཁད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་གལ་དལ་བལ་ཁལ་མལ་འམ་ཞེས་པ་ནི། ཁལ་ངལ་ཅལ་ཆལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་
པས། རྩོན་འཇུག་དུ་མི་བསམ་མོ། །འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཕོ་ནི་དྲག་
པའི་ཚུལ་གྱི་ཏེ། མ་ནིང་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན། མོ་ནི་ཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག འིན་དུ་མོ་ནི་མཉམ་
པས་སོ། །འཇུག་ལྟ་ལྟ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་འཇུག་གི་ཕོ་བ་འཇུག་དུ་འཇུག་པ་
ནི་བཟོ་ད་པ་དྲག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི་བར་མ་དང་། མོ་འདི་ཞན་པའི་
དང་། འིན་དུ་མོ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཇུག་ལྟ་ལྟ་འབྲས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འཇུག་

འཇུག་གི་ཕོ་བ་ནི་དུས་འདས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་དང་། མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་མ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀ་དང་། དུས་ད་ལྟ་བ་དང་། མོ་འ་ནི་དངོས་པོ་བདག་དང་། དུས་མ་འོངས་པ་དང་། ཤིན་དུ་མོ་ལ་
ནི། དུས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྗེས་འཇུག་
བཤད་པ་ལ། རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཉལ་མ་ཐ་དང་པར་བསྟན་པ། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། ཕོ་མོ་མ་ཞིང་
གསུམ་དུ་དབྱེ། རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ད་བ་ས་རྣམས་སོ། །མོ་ནི་ར་འ་གཉིས་སོ། མ་ཞིང་ནི་ག་ང་ན་མ་ལ་
རྣམས་སོ། །ཕོ་ལ་སྐྱེས་བྱ་རབ་འབྱིང་གསུམ། མོ་ལ་མོ་དང་ཤིན་དུ་མོ། མ་ཞིང་འགྱུར་དང་མཚན་གཉིས་
དང་། མཚན་མེད་དག་དང་གསུམ་དུ་འདོད། །པ་བ་ད་རྣམས་ནི་རྗེས་འཇུག་གི་ཕོའི་སྐྱེས་བྱ་རབ་འབྱིང་
གསུམ་མོ། །འ་ར་གཉིས་ནི་རྗེས་འཇུག་ཡི་མོའི་མོ་དང་ཤིན་དུ་མོ་གཉིས་སོ། །ག་ང་ན་རྣམས་ནི་མ་ཞིང་
འགྱུར་བའོ། མ་ནི་མ་ཞིང་མཚན་གཉིས་པའོ། །ལ་ནི་མ་ཞིང་མཚན་མེད་དོ། རྗེས་འཇུག་གི་མ་ཞིང་རབ་
འབྱིང་གསུམ་མོ་དག་གི་བྱེད་པ་བསྟན་པ། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། གང་
ལ་འཇུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད། རྗེས་བྱེད་དང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། རྗེས་འཇུག་དེ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་བཞི་བཞི་
བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་གང་ལ་དང་། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་དང་། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་དང་། སྐྱབ་བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་
པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ད་བཤད་པ། གང་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ། གང་གིས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས། །འདིའི་
ནི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །བྱེད་པ་
སོགས་གང་གིས་ན་རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་དག་གིས་སོ། རྗེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཡི་འཇུག་རྒྱལ་
དོན་གྱི་རྒྱལ། །འདིས་ནི་གསུམ་པ་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་དང་དོན་
ཏོ། །སྐའི་འཇུག་པ་བསྟན་པ། ཕོ་གསུམ་མོ་གཉིས་མ་ཞིང་གསུམ། །དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་འཇུག །
རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ད་བ་ས་གསུམ་ནི་བརྗོད་པ་དྲག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དང་། མོ་འ་ར་གཉིས་ནི་ཞན་པའི་རྒྱལ་
གྱིས་དང་། མ་ཞིང་ག་ང་ན་མ་ལ་རྣམས་ནི་བར་མའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་པའོ། །དྲག་པ་གསུམ་ནི་ད་ནང་སྤང་
དམ། །གལ་ཏེ་ཞན་པ་ནང་སྤང་ན། །དེ་ལ་འང་ནང་གི་ཆ་ཤས་གྱིས། །དེ་ཡང་དྲག་གཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ། །
དྲག་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ད་བ་ས་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ནི་ད་ནང་སྤང་པ་ནི་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ཆ་
ཤས་བ་དང་སྟོན་དུ་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་། དྲག་པ་དང་ཞན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ།
དཔེར་ན་བསད་ཅེས་པ་དང་དབས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་འཇུག་གི་ཕོ་དང་མ་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ནི་
སྐྱེས་བྱ་འབྱིང་དང་ཐ་མའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞན་པ་རྗེས་འཇུག་གི་མོ་འ་ར་
གཉིས་ནང་སྤང་ན་དེ་ལ་ཡང་ནང་གི་ཆ་ཤས་མོ་དང་ཤིན་དུ་མོ་སྟོན་དུ་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ཡང་
དྲག་ཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་འ་ར་དང་ཞེས་པ་དང་རའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་སྤྱད་པའོ། མ་
ཞིང་གསུམ་དུ་གང་ག་ཏོགས་པ། དྲག་དང་སྤང་ན་དྲག་པར་འགྱུར། །ཞན་དང་སྤང་ན་ཞན་པར་འགྱུར། །ག་
ང་ན་གསུམ་ནི་མ་ཞིང་འགྱུར་པའོ། མ་ནི་མཚན་གཉིས་སོ། །ལ་ནི་མཚན་མེད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་དྲག་
པ་ད་བ་ས་རྣམས་དང་སྤང་ན་དྲག་པར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དག་བག་སག་ཅེས་པ་ལམ། གང་ངད་ངས་གས་
གབ་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་དག་ཞན་པ་འ་ར་གཉིས་དང་སྤང་ན་ཞན་པར་འགྱུར་ཏེ།

དཔེར་ན་གཤིང་འི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཤར་ངར་ཞེས་པ་ནས་ལར་ཞེས་པའི་བར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
ཀ་དང་ནི་ཕྱད་ལྟར་ན། །དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ཅན་དུ་འགྱུར། །མ་ནིང་དེ་དག་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་ཕྱད་ན་
དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དགའ་འབལ་གསར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
ཀ་ཅན་འབྱུ་མང་པོ་པའི་བསྐྱབ་བའོ། །གཉིས་ཀ་དག་དང་མ་ཕྱད་ན། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །མ་ནིང་
དེ་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྱད་ན་སྐྱ་དྲག་ཞན་གང་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་
དྲག་དང་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་ནིང་འགྱུར་བ་བསྐྱར་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
མཚན་གཉིས་དང་། གཉིས་ཀ་དག་དང་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མེད་བསྐྱར་པར་བལྟའོ། །དེས་ན་
འགྱུར་དང་མཚན་གཉིས་དང་། །མཚན་མེད་མ་ནིང་གསུམ་དུ་འདོད། །སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེས་ན་མ་
ནིང་འགྱུར་བ་དྲག་པ་དང་། །མཚན་གཉིས་ནི་ཞན་པ་དང་། །མཚན་མེད་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་
གསུམ་དུ་འདོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །འདི་ནི་སྤྱི་འོན་བསྐྱད་པའོ། །དོན་གྱི་འཇུག་པ་
བསྐྱར་པ། །དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་མ་གང་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། །སྤྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བའོ། །
དོན་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་དག་གོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ། །སྤྱི་མ་སྤྱོད་འཇུག་
སྤྱོད་བཞིན་སྐྱར། །གྱུར་པའི་སྤྱི་མ་འདས་པའི་དོན་སྤྱོད་པས་དུས་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་མ་གང་ལྟར་
གྱུར་པ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་སྤར་སྐྱར་བ་དེ་ལྟར་པོ་རྣམས་དྲག་པ་དང་། །མོ་རྣམས་ཞན་པ་དང་། །མ་ནིང་རྣམས་
བར་མའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བཀག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མ་དག་གི་འདྲེན་
ཚུལ་ནི། །པོ་ཡིས་པོ་ཡིས་མིང་མཐའ་དྲངས། །འགྱུར་བའི་སྤྱི་མ་འོངས་པའི་དོན་སྤྱོད་པས་ཡུལ་དང་
དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར་རྗེས་འཇུག་གི་པོ་ད་བས་རྣམས་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པའི་མཐུས་པོའི་མིང་མཐའ་མིང་གཞིའི་ཀ་འདྲེན་ནོ། །དེ་རྣམ་དབྱེ་དྲག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །དཔེར་ན་ད་བ་
ས་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་རྗེས་འཇུག་བརྩུ་པ་སྐྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པར་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་དག་འདྲེན་ནོ།
།དེ་བཞིན་དུ་ལ་དང་མཐུན་པ་དང་། །ཅིག་དང་ཅེས་དང་ཅེ་ན་དང་ཤེ་ན་དང་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདྲེན་
ནོ། །མོ་ཡི་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲངས། །རྗེས་འཇུག་གི་འར་གཉིས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མཐུས་པོའི་མིང་མཐའ་
མིང་གཞིའི་མ་འདྲེན་པ་ནི། དཔེར་ན་དགའ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་མིག་གཉིས་ནི། །ཟར་མའི་མེ་ཏྲག་རྩས་པ་བཞིན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་དང་གྱི་དང་ཞིག་དང་ཞེ་དང་ཞེ་ན་དང་ཡང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདྲེན་
ནོ། །མ་ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་ངོ་། །རྗེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་གང་ན་མ་ལ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མཐུས་
སྤྱོད་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་འདྲེན་པ་ནི་དཔེར་ན་བདག་གི་དུང་གིས་ལྟས་བྱིན་སྒྲོམ་གྱི་
དཔལ་གྱི་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་དྲག་པ་རྣམས་དང་། །དེ་དག་ལས་སྐྱར་ན་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་དག་
འདྲེན་ནོ། །སྤྱི་བའི་སྒྲོར་བ་མ་ནིང་དུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བ་འདྲེན་པར་ཆད་ན་དེར་ཡུལ་དུས་
ངེས་པར་མ་བཟུང་བ་དག་འདིར་ངེས་པར་འཆད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གིས་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་པ།
མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་མཐུན་པའོ། །སྤྱི་ཡང་རང་ཞེས་སྐྱར་རོ། །གང་གིས་ཞེ་
ན། །པོས་པོ་དང་། །མོས་མོ་དང་། །མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་འདྲེན་མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན་

དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མིང་མཐའི་སྒྲ་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམས་དབྱེ་
བརྒྱད་འདྲེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། རྣམས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་དང་། སྦྱིན་དང་འབྱུང་ཁུངས་འབྲེལ་པ་དང་།
ཤུགས་དང་བོད་པའི་སྒྲ་ཡང་དང་། རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཤུགས་པ་ལས་སྤྱ་བ་
དང་། ཤུགས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་བཞི་པ་གང་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷ་པ་འབྱུང་ཁུངས་དང་། རྒྱལ་པ་འབྲེལ་
པ་དང་། བདུན་པ་གནས་གཞི་དང་། བརྒྱད་པ་བོད་པ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་ལོ། །དཔེར་ན་ནགས་ན་གིང་ཡོད།
གིང་ལ་གཙོད། གིང་གིས་བསྐྱེལ། གིང་ལ་ཚུ་འདྲེན། གིང་ལས་མེ་ཏོག། གིང་གི་འབྲས་བུ་གིང་ལ་གནས། གྱེ་
གིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི། སྒྲར་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲེན་པ་བསྐྱད་པ་ལོ། རྣམས་སྤྱད་གཞན་
ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་པ། གཞན་ཡང་སྒྲར་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་བཅས་དང་། འབྱེད་དང་སྐྱད་བརྒྱན་བདག་པོ་དང་།
དགག་སྐྱབ་རྒྱན་དང་དུས་ལ་འཇུག། གཞན་ཡང་འཇུག་ཅེས་སྒྲར་རོ། གང་ལ་ན་སྒྲར་བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་
ལ་ལོ། གང་གིས་ན་འདྲེན་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སོ། རྗེ་ལྷར་ན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། རྗེ་ལ་སྒྲར་བསྐྱེད་བཞི་རྗེ་
འཇུག་བཅུ་ལ་ཨོ་སྒྲར་བ་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་། ད་དགག་གིས་དངས་པའི་ལྟོ་དང་བཅུ་གཅིག་
གོ། ལྷག་བཅས་ནི་སྟེ་དེ་རྣམས་སོ། འབྱེད་བསྐྱད་ནི་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ལ་མ་སྒྲར་བ། འབྱེད་སྐྱད་ད་དག་
ཅན་ལ་ཏེ། ཞེས་པ་ལོ། བརྒྱན་པ་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའང་མིན་ཞེས་པ་དང་། ནི་ནི་དགར་དང་ལྷན་པའི་
ཆོག་ཅེས་པ་ལོ། བདག་པོ་ནི་པའམ། ཅན་ནི་བདག་པོ་འམ་ལྷན་པའི་དོན་དུ་སྒྲར་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལོ། །
དགག་པ་ནི། མིང་གང་གི་ནི་མ་མཐའ་ན། སྦྱི་ལིང་གྲ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། རྗེ་ལ་སྦྱི་ལིང་ག་སྒྲར་ན། དགག་
པའི་གནས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལོ། སྐྱབ་པ་ནི། ཁྱུང་དང་ཡང་ནི་བསྐྱད་པའི་ཆོག་མི་མཐུན་མཐུན་
པར་སྟོན་པའང་ཡིན། ཞེས་པ་ལོ། རྒྱན་ནི་ཡང་དག་ཡོངས་སྤྱ་ཀུན་དུ་སོགས། སྒྲ་བཞིན་དང་ནི་གང་
དུ་ལོ། ཞེས་པ་ལོ། དུས་ནི་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཞེས་དང་། དུས་གཅིག་ན། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡི་སྐབ་ལ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ལ་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཡང་ན་ཀུན་ལ་དགོས་པའི་མཐར་གནས་བསྐྱེད་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ཚུལ་རྗེ་ལྷར་ཞེས་ན། དེ་དག་ལྷ་ཤུགས་འདྲེན་པ་འབྱུང་། ལྷར་བཤད་པ་དེ་དག་ཆོག་
སྤྱ་མའི་རྗེས་འཇུག་རང་རང་གི་རུས་པས་འབྱུང་བ་ནི་དགའ་མཐུན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདུག་གོ་ཞེས་པ་
ནས་གྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་དང་། ད་དག་པ་ན་ར་ལ་ཏེ། ད་དེ་རྒྱུང་པ་འདོགས་ཅན་དང་། གང་བ་མ་ལ་
རྣམས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་འདུག་གམ་ཞེས་པ་ནས། གྱུར་ཏམ་ཞེས་པ་དང་། གང་བ་སའི་རྗེས་སྤྱ་ཁྱུང་། ན་མ་
ར་ལ་ང་དང་འདོགས་ཅན་རྒྱུང་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། རྒྱུང་པ་མཐའ་བརྟེན་མེད་ལའང་། རྒྱུང་ལྷན་ཡི་གོ་
ཟུང་བ་ཡང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། འདི་དག་རྒྱས་པར་བདག་གིས་ཁོ་བོས་སྒྲས་པའི་སྒྲ་བའི་སྒོ་
དང་སྤྱུ་ལྟ་བུ་པ་དང་སྤྱད་ཀྱི་གནད་རྣམས་སྤྱ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱལོ། རྗེ་དག་ནང་གསེས་གང་
འཇུག་པ། མཐར་སྒྲར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་གི་སྤྱད་དེ་དག་ནང་གི་དབྱེ་བས་གང་
དང་གང་ལ་འཇུག་པ་དེ་དང་དེ་ནི། ཐ་མར་སྒྲར་བའི་ཆོག་གམ་མིང་དོན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་
དག་སྤྱ་ཤུགས་ཞེས་པའི་ སྐབས་སྤྱ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། རྗེ་དག་ཉིད་ཡང་བཤད་པ། སྦྱིར་འཇུག་ཡོད་
དམ་བྱེད་པ་ཡོད། རྗེ་བཞིན་ཆེད་བྱེད་རྟེན་བྱེད་དང་། ལས་བྱ་སྒྲུང་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱ། རྟོན་དུ་འོས་པ་

གནས་པའམ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ན་རྣམ་དཔྱེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་
ཡོད་ན་གསུམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་ན་བཞི་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་ཡོད་ན་བདུན་པ་དང་། ལས་བྱེད་
ཡོད་ན་གཉིས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཡོད་ན་ལྔ་པ་དང་། སྦྱབ་བྱ་ཡོད་ན་དུག་པ་དང་། སྟོན་དུ་འོས་པ་གནས་པ་
ཡོད་ན་བརྒྱད་པ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤར་རྣམ་དཔྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཔེར་བཅོལ་བ་བཞིན་ནོ། །
འམ་གྱི་སྦྱ་ནི་རྣམ་དཔྱེ་ལས་གཞན་ཡང་ཆོག་པའང་ཡོད་ཀྱི་དཔྱེ་བ་བསྟུང་པའོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ།
གཞན་ཡང་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལས། བསྟུ་རྒྱ་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། ཤོང་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོག་
དོན་འོག་མ་ལས་གོང་མས་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་གཟུགས་ནས་ཞེས་པ་དང་། མིག་ལ་
སོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟུང་ཆོག་དང་། གལ་ཏེ་མེད་ན། ཞེས་པ་དང་། མིག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱར་བསྟུ་བའམ། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་དང་རྣ་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་འབྱེད་པའི་ཆོག་སྦྱར་རོ། །ཆོག་དོན་གོང་མ་ལས་ཀྱང་འོག་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ།
དཔེར་ན་ཅི་འདྲི་བྱུང་དང་། ཇི་སྟེད་སུ་དག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་གངས་དག་ནི་བཀོད་པ་ལས། །
བསྐྱར་བ་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། མིང་གི་རྣམས་གངས་དག་བཀོད་པ་ལས་བསྐྱར་བའི་སྦྱ་ཡོད་ན་སྟོོས་པ་
སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ནི་གང་། ཅི་ལྷ་བ་ལྷ་ནི་ལྷ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྐྱར་བ་མེད་ན་ནི། ལྷ་བ་ནི་
རི་བོང་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་དབང་པོ་དང་། མཚན་མེད་བདག་པོ་ཞེས་དགར་བ་དང་འབྱེད་པའི་སྦྱ་
སྦྱར་རོ། །པོ་སྦྱ་དང་ནི་མོ་སྦྱ་དག་མིང་གི་མཐའ་ལ་ཡོད་མེད་དང་། །རྟ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་མིང་གང་
གི་མཐའ་ན་པོའི་སྦྱ་པ་དང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་བདག་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྟ་པ་དང་
གསེར་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་པོའི་སྦྱ་མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་མིང་གང་གི་མཐའ་ན། མེད་དང་མ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་སྦྱ་ཡོད་ན་དགག་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ།
དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་གར་ལ་དགག་སྦྱ་གོང་དུ་
སྦྱར་བ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོ་བོའི་སྒྲ་མ་ལོ་རྩལ་གསུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་པའི་སྦྱ་མེད་ན་འདྲིར་མ་ཡིན་
ནོ། །རྒྱ་དུ་འཇུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། །དོན་ལ་སྟེག་པ་ཡོད་མེད་དང་། ཆོག་གི་རྒྱ་དུ་ཇུར་པ་ཀྱང་དང་།
ཡང་དང་། ཡང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། །དོན་ལ་དོན་སྟེག་པ་ཡོད་ན་རྒྱ་དང་
བསྟུང་པ་གང་ལས་འཇུར་ཏེ། དཔེར་ན་བསྟུང་ལྷན་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་རྒྱས། བྱང་བ་ཡང་ནི་དགའ་བ་
འཕེལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་བསྟུང་གཉིས་ཀ་མཐུན་པ་དང་། རྒྱ་གཏེར་རྒྱས་ཀྱང་པར་ལྷ་ལུམ། །ཉི་མ་གསལ་
ཀྱང་ཀྱ་མུད་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མི་མཐུན་པའོ། །གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྟེད་པ་མེད་ན་རྒྱ་ཙམ་དུ་
འཇུར་རོ། །བསྟན་བྱ་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་དང་། ཆོག་དོན་རྩོགས་དང་མ་རྩོགས་ཀྱིས། །བསྟན་བྱའི་དོན་ལྷག་
མ་ཡོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་ཅན་དང་། གལ་ཏེ་མེད་ན་དེ་ཙམ་ཞེས་པ་སྤྱར་བསྟུ་བ་སྦྱར་རོ། །དང་
གི་དོན་རྩོགས་ན་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་པ་སྤྱར་བསྟུ་བ་དང་། གལ་ཏེ་མ་རྩོགས་ན་བཤད་པར་བྱ་ཏེ། ཞེས་པ་
ལྷག་མ་ཅན་གྱི་སྦྱ་སྦྱར་རོ། །ཀྱིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་ཀུན་ལ་དགོས་པའི་མཐར་གནས་སོ། །དེ་དག་ནང་
གསེས་རྣམ་པར་དཔྱེ། །འདྲིར་ནི་ཐུ་མ་གང་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། །ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འཇུར་བ་དེ་དག་ན། །ནང་

གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་སྒྲོན་མ་མཛོད་བསྐྱུས་པ་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱུས་བྱ་བཤད་པ། ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་
ཅེ་ན། ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་སྟེ། མིང་གི་ཁོང་ནས་ཆོག་ཕྱུང་ནས། ཆོག་གི་དོན་རྣམས་སྟོན་བྱེད་
པའོ། །འདིས་ནི་བཞི་པ་བསྟན་ཏོ། །ཐུར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་འབྲས་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་
ན། ཀ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེའི་ཁོང་ནས་མིང་དབྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་འདུས་ནས་ཀ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་
སྟོན་པའི་མིང་འགྲུབ་པའོ། །མིང་གི་ཁོང་ནས་ཆོག་ཕྱུང་བ་ནི་མིང་འདུས་ནས་ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་ལ་སོགས་
པ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་འགྲུབ་པའོ། །ཆོག་འདུས་པས་ནི་བཟོད་བྱའི་དོན་རྣམས་འཇུག་ལྗོག་གི་
ཡུལ་དུ་སྟོན་པའི་ངག་འགྲུབ་པའོ། །ངག་འདུས་པས་ནི་འཇུག་ལྗོག་གི་ཡུལ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རབ་བྱེད་
འགྲུབ་པའོ། །རབ་དུ་བྱེད་པ་འདུས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོའི་བར་དུ་འགྲུབ་
པས་འཆད་པ་དང་ཚྭ་པ་དང་ཚྭ་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དུ་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་བདེ་གླག་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྤྲོ་བའི་སྒྲོ་ལས། སྤྲོས་བྱ་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་
ཡིས། །གཞི་མཐའི་ཡི་གེའི་བྱེ་བྲག་དག་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། །དེ་འདུས་མིང་དང་དེ་བཞིན་ཆོག་
ཤོ་ལོ་ཀ་དང་རབ་བྱེད་སོགས། །མིང་ཆོག་ཡི་གེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །ཆོག་སྦྱར་འབད་པ་མེད་པར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །བསྒྲོག་པའི་སྒྲོན་མ་བསྟན་པ། །མོ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་པ་ན། །མོ་
ཡིག་བཟོད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །མོའི་ཡི་གེ་འ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་མོའི་ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་
ཅམ་གྱིས་བཟོད་བྱའི་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ལ། །མོ་ཡིག་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་། །འཇུག་པར་བཅས་པ་མེད་
པ་ནི། །མིང་དང་ཆོག་ཀྱང་གསལ་མི་རུས། །མོའི་ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན་འཇུག་
དང་རྗེས་འཇུག་དག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མིང་དང་ཆོག་དག་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
པའོ། །མིང་ཆོག་གསལ་བ་མེད་ནི། །དོན་རྣམས་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མིང་དང་ཆོག་གསལ་བར་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མེད་ན་ནི་དོན་རྣམས་འཇུག་ལྗོག་གི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པའི་ངག་འཇུག་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། །དང་པོའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཇིག་དོན་མཆོན་བཟོད་པ་ཀུན་ཀྱང་
མེད། །རིག་བྱེད་སྤྲོ་བའང་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་
པར་འགྱུར། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་དང་། །བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་བཟོད་བྱར་མཆོན་ནས་སྟོན་པ་མིང་གི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སྤྱ་ཀུན་དང་། །སྟན་དང་གས་དང་སྤིད་སྤྱང་དང་ངེས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་བའི་རིག་བྱེད་
སྤྲོ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་
གནས་ཀུན་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཡི་གེ་དང་མིང་དང་ཆོག་དང་ངག་རབ་དུ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དཔེ་བསྟན་པ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་
རྟེན་སེམས་ཅན་དག་ཕུང་པོ་ལས་དང་སྤྱེ་མཆེད་དང་། །གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། །རང་
ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་ཤེས་བཞིན། །དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ལས་དང་། །སྤྱེ་མཆེད་
དང་། །གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ལ་སོགས་

པའམ། ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཉང་པ་དང་། ཉང་པ་ལའང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའམ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བཞུགས་ཏེ། །གྲུབ་
མཐའ་གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་པའི་ལས་གཞིར་གྱི་དོན་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་མིན་པས་ཤེས་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དོན་ལ་སྒྱུར་ན། དེ་བཞིན་ཡི་གེའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམས། སྤྲོ་བ་ཀྱན་
ལ་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །རང་ཚུལ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །དོན་ལ་སྒྱུར་བ་གལ་ཤེས། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ལ་
ཡང་དབྱངས་དང་། །གསལ་བྱེད་དང་། དྲག་པོ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བཀྲུག་པ་དང་། སྤང་པ་དང་།
བསྐྱིམས་པ་དང་། གློད་པ་དང་། སྒྲ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཅད་པ་དང་། ཐུང་དུ་དང་། རིང་པོ་
དང་། ཤིན་དུ་རིང་པོ་དང་། མོ་དང་། མོ་དང་། མ་ཞིང་དང་། ཤིན་དུ་མོ་དང་། མོ་ལ་ཡང་སྤྲེས་བྱ་རབ་
འབྲིང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུང་པ་དང་། སྤོན་འཇུག་དང་། རྩེས་འཇུག་དང་། བརྟེན་པ་དང་།
བརྟེན་པ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། འབྱུང་བའི་གནས་དང་། འབྱིན་པའི་རྒྱུན་
དང་། ང་རོ་དྲག་པ་དང་། བར་མ་དང་། གཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་དང་། ཡི་གེ་འདུས་པ་
ལས་མིང་དང་། མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམས་གངས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིང་
འདུས་པ་ལས་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཚིག་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་སྤྲོ་བའི་གང་ལ་ཀྱན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་ན།
དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ལྟ་གལ་ཤེས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བཞུགས་དགོས་པས་སྒྱོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཤད་
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བཞུགས་པ། དེ་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་དབང་ལྷག་གི་ རྩེས་སྤྲེས་འདི་ཀྱན་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །མི་
ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བཞུགས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་དབང་ལྷག་བྱ་ཀྱང་རྟེན་མཁན་པོ་སྤོན་གྱི་མཁན་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྩེས་སྤྲེས་ཡང་དག་པར་སྤྲེས་པའི་དགེ་བ་འདིས་ནི་སྤྱོད་པོ་ཀྱན་གྱིས་བྱ་ཀྱང་རྟེན་གནས་ཀྱན་རྟོགས་
པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་གཞན་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤོ་བ་བཞུགས་ཏེ། །ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་འདིའང་ཕྱིས་གཞན་གྱིས་
བརྟུག་པའོ། །རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་དབུས་པ་སྤོ་གསལ་གྱིས་སྤོ་བ་མ་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་ཤིན་དུ་
གསལ་བར་སྒྱུར་བ་རྩོགས་སོ། །དགོའོ། །